

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 16 april 1909 kl. 3,30 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om sammansättningen och sättet för val af Riksdagens utskott.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, n:o 91, hafva herrar *Gustaf Kobb, Carl Lindhagen, Knut Kjellberg, Jakob Pettersson, friherre E. Palmstierna, Th. Fürst, Frithiof Söderbergh, A. Thylander, L. Gust. Broomé, Sven Linders, J. James Gibson, Fridtjuv Berg, Alfred Stärner, A. Åkerman, Dan Broström, Edvard Wavinsky, Carl Jansson i Edsbäcken, Linus Lundström och Fr. Berglund* hemställt, att Riksdagen ville för sin del besluta erforderliga ändringar i riksdagsordningen i syfte att hvardera kammaren skall till de för kamrarna gemensamma utskott välja ledamöter i förhållande till antalet ledamöter inom kammaren.

Därjämte hafva motionärerna hemställt, att konstitutionsutskottet måtte föreslå de formuleringar, som föranledas af detta förslag.

Beträffande de skäl motionärerna anført till stöd för sin hemställan, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

En af grundvalarna för det hos oss tillämpade tvåkammarssystemet är, att båda kamrarna skola i alla frågor hafva lika behörighet och myndighet. Ett uttryck för denna, i såväl regeringsformen som riksdagsord-

Bih. till Riksd. Prot. 1909. 3 Saml. 2 Häft. (N:o 4).

ningen fastslagna grundsats om kamrarnas likställighet är, att de i gemensamma nämnder och utskott skola företrädas af ett lika antal ledamöter. Då det af motionärerna framlagda förslag utgör en bestämd afvikelse från nämnda grundsats och i sina konsekvenser skulle leda till en afsevärd förskjutning af maktfördelningen mellan kamrarna, har utskottet, som jämväl med hänsyn till ärendenas beredning anser den nuvarande anordningen för utskottens sammansättning äga ett afgjort företräde framför den af motionärerna föreslagna, funnit sig böra afstyrka den väckta motionen.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att förevarande motion ej må föranleda någon Riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 april 1909.

På utskottets vägnar:

KARL STAAFF.

Reservationer:

af herr *Staaff*, som ansett, att utskottets yttrande bort hafva följande lydelse:

»Utskottet finner syftet i den af herr Kobb m. fl. väckta motionen behjärtansvärdt. Ur rättvisans synpunkt kan icke vara något att invända mot att den till medlemsantalet större och genom sitt omedelbara förhållande till det väljande folket politiskt betydelsefullare kammaren också erhåller en något talrikare representation i utskotten än medkammaren. Ur praktisk synpunkt skulle ock därigenom vinnas åtskilliga fördelar. Sålunda är det, såsom motionärerna påpeka, önskligt, att så många som möjligt af Riksdagens ledamöter deltaga i det viktiga förberedelsearbete, som är öfverlämnadt åt de gemensamma utskotten. Och detta mål kan ju tillgodoses

i vida högre grad, därest utskotten sammansättas proportionellt i förhållande till hvardera kammarens medlemsantal. Vidare lär det från Första Kammarens sida, då det gällt att tillsätta eljest önskvärda särskilda utskott, understundom rent af visat sig svårigheter att kunna besätta sådant utskott. Understundom, då särskilda utskott tillsatts och däri af Första Kammaren invalts personer, som redan varit ledamöter eller suppleanter i ständigt utskott, hafva svårigheter och dröjsmål orsakats i de ständiga utskottens arbete. Allt detta har naturligtvis berott på att kammaren, oakadt sitt mindre antal, skolat välja lika många ledamöter i utskotten som Andra Kammaren.

Om utskottet sålunda är fullt beredt att gifva sitt erkännande åt grundtanken i motionärernas förslag, finner sig utskottet däremot icke beredt att i sakens nuvarande läge uttala någon bestämd mening om på hvad sätt denna grundtanke bör närmare utföras. Utskottet anser, att den frågan erfordrar en ingående pröfning, och hemställer fördenskull,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes föranstalta en allsidig utredning om lämpligaste sättet för införande af en sådan ordning, hvarigenom hvardera kammaren komme att till de för kamrarna gemensamma utskotten välja ledamöter i förhållande till antalet ledamöter inom kammaren samt därefter för Riksdagen framlägga förslag till ändrade grundlagsbestämmelser i berörda syfte.»

af herrar *Ericsson* i Vallsta, *Beckman*, friherre *Bonde*, *Broomé*, *Sundström* och *Nilsson*, som förklarar sig instämma med herr *Staaß*;

af herr *af Callerholm* mot viss del af utskottets motivering.

Det skulle här antecknas, att herrar *Behm*, *Nyström*, *Fahlbeck*, *Jansson* och *Larsson* icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.
